

Lauku atbalsta
dienests

Darbību īstenošana saskaņā ar Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2014.-2022.

2021.Gada 3. decembris

Lauku atbalsta
dienests

Normatīvie akti

➤13.10.2015. Nr.590 «Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība **lauku attīstībai** apakšpasākumam «Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju»»

➤30.09.2014. Nr.598 «Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020.gada plānošanas periodā, kā arī pārejas laikā **2021. un 2022. gadā**»

Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 30. septembra noteikumos Nr. 598 "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020. gada plānošanas periodā"

Spēku zaudējušā redakcija	Spēkā esošā no 30.10.2021
Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020.gada plānošanas periodā	Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.-2020.gada plānošanas periodā, kā arī pārejas laikā 2021. un 2022. gadā
6.5.3. projektā paredzētās tehnikas, iekārtu, aprīkojuma, darba instrumentu, informācijas tehnoloģiju, programnodrošinājuma, būvmateriālu un ilggadīgo augļkopības kultūraugu stādu iegādei, pakalpojumiem, būvniecībai vai būves pārbūvei, kā arī vispārējām izmaksām, ja tās ir lielākas par 700 euro, izvēlas visizdevīgāko piedāvājumu, kura noteikšanā viens no kritērijiem ir zemākā cena. To aplicina ar vismaz divu derīgu piedāvājumu salīdzināšanu konkrētai iegādei neatkarīgi no iepirkuma procedūras veida;	6.5.3. projektā paredzētās tehnikas, iekārtu, aprīkojuma, darba instrumentu, informācijas tehnoloģiju, programnodrošinājuma, būvmateriālu un ilggadīgo augļkopības kultūraugu stādu iegādei, pakalpojumiem, būvniecībai vai būves pārbūvei, kā arī vispārējām izmaksām, ja tās ir lielākas par 1000 euro, izvēlas visizdevīgāko piedāvājumu, kura noteikšanā viens no kritērijiem ir zemākā cena. To aplicina ar vismaz divu derīgu piedāvājumu salīdzināšanu konkrētai iegādei neatkarīgi no iepirkuma procedūras veida; Papildināt 6.5.4. apakšpunktu aiz vārdiem "divus derīgus piedāvājumus" ar vārdiem "kā arī katra iepirkuma dalībnieka aplicinājumu par neatkarīgi izstrādātu piedāvājumu".

3

Grozījumi MK noteikumos Nr.598

16. Ja projekta iesnieguma izvērtēšanai trūkst informācijas vai tā nav skaidra, Lauku atbalsta dienests jebkurā projekta vērtēšanas posmā var rakstiski pieprasīt papildu informāciju projekta iesnieguma precizēšanai. Pieprasīto informāciju atbalsta pretendents iesniedz 14 kalendāra dienu laikā no pieprasījuma paziņošanas dienas	16. Ja projekta iesnieguma izvērtēšanai trūkst informācijas vai tā nav skaidra, Lauku atbalsta dienests jebkurā projekta vērtēšanas posmā var rakstiski pieprasīt papildu informāciju projekta iesnieguma precizēšanai. Pieprasīto informāciju atbalsta pretendents iesniedz septiņu kalendāra dienu laikā no pieprasījuma paziņošanas dienas.
	28. ¹ Ja valstī noteiktās ārkārtējās situācijas dēļ projektu nav iespējams īstenot noteiktajā termiņā, Lauku atbalsta dienests, nepiemērojot sankcijas, ir tiesīgs pagarināt projekta īstenošanas termiņu pēc šo noteikumu 28. punktā minētā projektu īstenošanas beigu termiņa, saskaņojot to ar Zemkopības ministriju.

4

Apakšpasākuma «Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju» darbības

5.1. Aktivitāte «Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas»:

1. Jaunu produktu un pakalpojumu radīšana, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšana, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana;
2. Lauksaimniecības produktu pārstrāde, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana (Realizējot projektu PVD tiek reģistrēts pārstrādes uzņēmums)
3. Vides radīšana vai labiekārtošana, kurā tiek realizēta vietējā produkcija (tirdzniecības vietas), jaunu realizācijas veidu īstenošana un to atpazīstamības tēla stiprināšanai;
4. Darbinieku produktivitātes kāpināšana;

5.2. Aktivitāte «Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas»:

1. Vietējās teritorijas, ieskaitot dabas un kultūras objektu sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu un sasniedzamību;
2. Sabiedrisko aktivitāšu (ieskaitot apmācību un interešu klubus, sociālās aprūpes vietas, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citas brīvā laika pavadīšanas aktivitātes) dažādošanai .

5

Vienkāršotā izmaksa “Vienotas likmes finansējums projektu sagatavošanas un vispārējām izmaksām” apakšpasākumam 19.2. “Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar SVVA stratēģiju”

Ir izstrādāta metodika “*Vienotas likmes finansējums Lauku attīstības projektu sagatavošanas un vispārējam izmaksām*”

saskaņā ar Regulas 1303/2013 67.panta 1.punkta d) apakšpunktu un 5.punkta a) apakšpunktu izstrādāta metodika - skaidro vienkāršoto izmaksu jēgu un būtību, nosaka to noteikšanas principus

noteikts konstants lielums – vienota likme:

✓ projekta sagatavošanas izmaksām;

✓ vispārējām izmaksām, *t.sk. arhitektu, inženieru un konsultantu honorāri, ekspertīzes, būvuzraudzības un autoruzraudzības pakalpojumu, juridisko pakalpojumu, tehniski ekonomisko pamatojumu, energoefektivitātes audīta sagatavošanas izmaksas, kā arī izmaksas par nomas līguma reģistrāciju zemesgrāmatā, kuras ir tieši saistītas ar projekta sagatavošanu vai īstenošanu;*

!!! Vispārējās izmaksas ir attiecināmas, ja projekta ietvaros ir plānota būvniecība un ir nepieciešams būvprojekts.

6

Vienkāršotā izmaksa "Vienotas likmes finansējums projektu sagatavošanas un vispārējam izmaksām"

Aktivitāte	Projekta attiecināmo izmaksu apjoms, EUR	Sagatavošanas izmaksas		Vispārējās izmaksas		Sagatavošanas un vispārējās maksimālās likmes summas, EUR
		Likme %	Maksimālās likmes summa, EUR	Likme, %	Maksimālās likmes summa, EUR	
M19.21	līdz 100 000	1,8	1300	3	3000	4300
M19.22	līdz 50 000	1,8	900	3	1500	2400

7

Lauku atbalsta dienests

Aktivitāte «Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas»

Projekta īstenošanas rezultātā tiek sasniegts pasākuma mērķis:

veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējā dabas, fiziskā, sociālā un cilvēku kapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tā palielinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, kā arī vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājumam.

8

Lauku atbalsta
dienests

Aktivitāte «Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas»

Sabiedriskā labuma projekts:
projekts, kuru īsteno aktivitātē "Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas", kurā:

- plānotajam mērķim nav komerciāla rakstura,
- par kura rezultātu netiek prasīta samaksa,
- kurš ir publiski pieejams.

9

Lauku atbalsta
dienests

5.1. Aktivitāte «Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas»:

1. Jaunu produktu un pakalpojumu radīšana, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšana, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana;
2. Lauksaimniecības produktu pārstrāde, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana (Realizējot projektu PVD tiek reģistrēts pārstrādes uzņēmums)
3. Vides radīšana vai labiekārtošana, kurā tiek realizēta vietējā produkcija (tirdzniecības vietas), jaunu realizācijas veidu īstenošana un to atpazīstamības tēla stiprināšanai;
4. Darbinieku produktivitātes kāpināšana;

1
0

Lauku atbalsta
dienests

Atbalsta pretendenti

- juridiska persona (tostarp biedrība un nodibinājums) vai fiziska persona, kura veic saimniecisku darbību un kuras apgrozījums ir ne vairāk kā 150 000 *euro* noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

- juridiska persona (tostarp biedrība un nodibinājums), kura uzsāk saimniecisko darbību, vai fiziska persona, kura uzsāk vai plāno veikt saimniecisko darbību, ja tās saistīto uzņēmumu apgrozījums ir ne vairāk kā 150 000 *euro* noslēgtajā gadā pirms projekta iesniegšanas;

Nosakot apgrozījuma apmēru tiek ņemti vērā arī atbalsta pretendenta saistītie uzņēmumi, tai skaitā – viens vienots uzņēmums.

Ja atbalsta pretendents ir fiziska persona, tā **pirms** projekta īstenošanas uzsākšanas iegūst komersanta, ZS vai pašnodarbinātās personas statusu, vai kļūst par kapitālsabiedrības dalībnieku ar ne mazāk kā 51% kapitāldaļu un UR reģistrētām paraksta tiesībām.

1
1

Lauku atbalsta
dienests

24.09.2021 ir stājušies spēkā grozījumi MK Nr.590 "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju".

Būtiskākie MK grozījumi:

- ✓ Atbalsta pretendenta apgrozījums no 70 000 EUR uz 150 000 EUR;
- ✓ Projekta pieteikuma veidlapa, EPSi elektroniskā veidā;
- ✓ Ekonomiskās dzīvotspējas rādītāji:

Esošiem uzņēmumiem- finanšu plānā ir pozitīvs atlikums starp ieņēmumiem un izdevumiem pēdējā noslēgtajā gadā un gadā, kad tiek sasniegts saimnieciskās darbības rādītājs.

Jauniem uzņēmumiem- projekta iesnieguma iesniegšanas gadā un visos projekta īstenošanas gados finanšu plānā ir pozitīvs atlikums starp ieņēmumiem un izdevumiem.

1
2

Lauku atbalsta
dienests

Sasniedzamie rādītāji Noteikumu Nr.590 14.3 punkts:

- Rada vismaz 1 jaunu darba vietu un saglabā esošās nozarē, kurā īsteno projektu;
- salīdzinājumā ar pēdējo noslēgto gadu pirms projekta iesniegšanas vismaz par 10 procentiem palielina neto apgrozījumu vai palielina to vismaz par 30 procentiem no projekta attiecināmo izmaksu summas nozarē, kurā īsteno projektu.
- Ja projektā attīsta saimniecisko darbību jaunā nozarē, nozarē, kurā īsteno projektu, sasniedz neto apgrozījumu vismaz 30 procentu apmērā no projekta attiecināmo izmaksu summas;

1
3

Lauku atbalsta
dienests

Palīgmateriāls

Lauku atbalsta dienesta mājas lapā lad.gov.lv

The screenshot shows the homepage of the Rural Support Service website. At the top, there is a navigation bar with the logo and name of the service. Below the navigation bar, there is a section titled "Atbalsta veidi" (Types of support) with six icons representing different support categories: Atbalsts augkopībā (Crop production support), Atbalsts lopkopībā (Livestock support), Atbalsts zivsaimniecībā (Aquaculture support), Atbalsts mežsaimniecībā (Forestry support), Citas nozares (Other sectors), and LEADER. Below this section, there is a "MEKLĒT ATBALSTA VEIDU" (Search for support type) button. Further down, there is a section titled "Pieredzes stāsti" (Experience stories) with a video player and a "PĀRĀLSTĀ PASĀKUMI" (Overseas activities) section. On the right side, there is a "Svarīga informācija lauksaimniekiem līdzī tātūri" (Important information for farmers in the near future) section with a smartphone icon. At the bottom, there is a footer with a search bar, a "Statistika" (Statistics) section, and a "Maksājumu saņēmēji" (Beneficiaries) section. The website is displayed in a browser window with the URL lad.gov.lv/.

Lauku atbalsta
dienests

Pasākums. 19.2 Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju

Meklējam rokasgrāmatas

https://www.lad.gov.lv/files/ladDocument/1942/EP_S_rokasgramata_LEADER_19_21_preciz.pdf

1
5

Lauku atbalsta
dienests

Projekta īstenošanas nosacījumi

- Jebkuras atkāpes vai izmaiņas projekta īstenošanas gaitā drīkst veikt tikai tad, ja tās pirms tam ir saskaņotas ar Lauku atbalsta dienestu.
- Pamatlīdzekļu iegādes gadījumā projekta maksimālais īstenošanas termiņš 1 gads, būvniecībai – 2 gadi no projekta apstiprināšanas dienas.
- Visi projekta īstenošanas nosacījumi, termiņi, iesniedzamie dokumenti atbilstoši katra projekta specifikai tiek norādīti **Lēmumā par projekta apstiprināšanu.**

1
6

Lauku atbalsta
dienests

Iepriekšējās kārtās konstatētās problēmas:

- Sabiedriskā labuma projekts pēc būtības nav sabiedriskā labuma; Saskaņā ar noteikumiem, sabiedriskā labuma projektiem nav komerciāla rakstura, tas ir publiski pieejams un par to netiek prasīta samaksa. Pie kam, jāizpildās visiem 3 nosacījumiem.
- Projekta aprakstā nav pilnīgi aprakstīta informācija, kas saistīta ar konkrētā projekta darbību realizācijas laikā un it sevišķi pēc realizācijas, bet izklāstīta «lieka» vispārīga informācija, kam nav saistības ar projektā paredzēto.

1
7

Lauku atbalsta
dienests

Iepriekšējās kārtās konstatētās problēmas:

- Dokumentu iesniegšanas termiņu kavēšana – it sevišķi būvniecības gadījumā;
- Iepirkuma dokumenti:

Pat īpaši neiedziļinoties nosakāms, ka cenu salīdzināšanas dokumentus gatavojis 1 cilvēks. Visiem piedāvājumiem identisks izskats, identiskas kļūdas, pamainītas dažas pozīcijas;

Nav saprotams, kādā veidā atbalsta pretendents noteicis to pretendentu loku, kurus uzaicina piedalīties cenu salīdzināšanā. Piedāvājumi iesniegti no pretendentiem, kas ar tādām darbībām nenodarbojas utml.

1
8

Iepriekšējās kārtās konstatētās problēmas projekta uzraudzības laikā:

- Uzņēmumam ir grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes;
- Netiek izpildīti projektā paredzētie sasniedzamie rādītāji;
- Projektā paredzētās investīcijas netiek izmantotas atbilstoši projekta mērķim un pasākuma nosacījumiem;
- Tūrisma pakalpojumu sniedzējs nav reģistrējies ar tūrisma pakalpojumu popularizēšanu saistītā vietnē.

1
9

6.pielikums Ministru kabineta 2014.gada 30.septembra noteikumiem Nr.598 Finanšu korekciju piemērošana atbalstītajos projektos neatbilstību un pārkāpumu gadījumā

1. Proporcionāla finanšu korekcija atbalstītajos projektos (sk. tabulu) tiek piemērota gadījumos, ja Lauku atbalsta dienests, pieņemot lēmumu par iespējamo neatbilstības konstatēšanu vai lēmumu par neatbilstību, secina, ka neatbilstoši veikto izdevumu summu nav iespējams konkrēti noteikt vai būtu nesamērīgi samazināt projekta attiecināmo izmaksu summu par visu izdevumu summu, kas neatbilst normatīvo aktu un civiltiesiskā līguma vai vienošanās par projekta īstenošanu nosacījumiem.
2. Finanšējumu atprasa proporcionāli laikam, kas pagājis kopš projekta īstenošanas un sasniedzamo rādītāju sasniegtajam apjomam.
3. Konstatējot vairākus pārkāpumus projekta vērtēšanas procesā, tiek piemērota finanšu korekcija atbilstoši būtiskākajam (ar augstāko korekcijas apmēru) pārkāpumam.
4. Samērīguma princips piemērojams tiktāl, cik to pieļauj noteiktie minimālie finanšu korekciju apjomi.
5. Finanšu korekciju nepiemēro, ja pārkāpumam ir formāls raksturs, kuram nav nekādas faktiskās vai iespējamās finansiālās ietekmes.
6. Finanšu korekciju var nepiemērot gadījumos, ja atbalsta pretendents spēj pierādīt, ka nepieciešamās izmaiņas projektā iepriekš nebija paredzamas un tās radušās no atbalsta pretendenta darbības neatkarīgu iemeslu dēļ.

2
0

Nr. p.k.	Neatbilstība/pārkāpums	Neatbilstības/pārkāpuma apraksts	Finanšu korekcijas apjoms
1.	Ar projektu saistītajā dokumentācijā ir konstatētas krāpšanas pazīmes	Ja Lauku atbalsta dienests projekta administrēšanas procesā identificē krāpšanas pazīmes (piemēram, dokumentā ir nepatiesa informācija), piemēro attiecīgo finanšu korekciju un izslēgšanu no atbalsta saņemšanas	100 % un izslēgšana no atbalsta saņēmēju loka vismaz uz trim gadiem
2.	Ir konstatēts, ka atbalsta pretendents ir mākslīgi radījis apstākļus publiskā finansējuma saņemšanai	Ja atbalsta pretendents sagatavojis un īstenojis projektu citas personas interesēs un minētā persona neatbilst pasākuma nosacījumiem vai viens ražošanas process sadalīts vairākos projektos, lai saņemtu vairākas maksimālās attiecināmo izmaksu summas, piemēro attiecīgo finanšu korekciju	100 %
2.1	Ir konstatēti regulas Nr. 508/2014 ¹⁰ . pantā vai regulā Nr. 2015/288 ¹¹ minētie pārkāpumi	Pārkāpumi fiksēti pirms projekta iesnieguma iesniegšanas, tā izvērtēšanas laikā, visā projekta īstenošanas laikā un vismaz piecus gadus pēc pēdējā maksājuma saņemšanas	Izslēgšana no atbalsta saņēmēju loka un saņemta atbalsta 100 % atmaksa saskaņā ar regulu Nr. 2015/288
3.	Iepirkuma procedūras/cenu	aptaujas ietvaros konstatētie pārkāpumi	
3.1.	Nav piemērota atbilstošā iepirkuma procedūras metode	Piemērota nepareiza iepirkuma metode – veikta vienkāršota cenu aptauja, jo nav ņemts vērā, ka iegādēm, kurām ir viens mērķis un/vai piegādātājs un kurām, saskaitot kopā un nosakot paredzamo cenu, atbilstoši Publisko iepirkumu likumam vai noteikumiem par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem ir jāveic iepirkuma procedūra ar Iepirkumu uzraudzības biroja starpniecību	<ul style="list-style-type: none"> • Atkārtota iepirkuma procedūra atbilstoši normatīvo aktu nosacījumiem un 10 % no attiecīgajai investīcijas pozīcijai (kurai nepareizi piemērota iepirkuma procedūras metode) apstiprinātajām attiecināmajām izmaksām pēc iepirkuma dokumentācijas izvērtēšanas• 100 %, ja konstatētas neatbilstības pēc atkārtoti veiktas iepirkuma procedūras

Lauku atbalsta dienests

Paldies par Jūsu uzmanību!

Judite.Podniece@lad.gov.lv

Tel. 29252307